

ÅRSBERETNING OG REGNSKAP 2021
SPAREBANKSTIFTELSEN HELGELAND

SPAREBANK STIFTELSEN
HELGELAND

Sparebankstiftelsen Helgeland

Årsberetning 2021

Om Sparebankstiftelsen Helgeland

Sparebankstiftelsen Helgeland ble etablert i desember 2010.

Formålet med etableringen av stiftelsen er;

- forvalte egenkapitalbevis den ble tilført ved opprettelsen
- fremme sparebankvirksomhet
- utøve et langsiktig og stabilt eierskap i Sparebank 1 Helgeland
- disponere av overskuddsmidler til allmennyttige formål

Ved sin virksomhet skal stiftelsen gjennom eierskapet i Sparebank 1 Helgeland, og videreføring av sparebank-tradisjoner, sikre et godt regionalt forankret sparebanktilbud i Helgelandsregionen. Stiftelsens virksomhetsområde vil således fortrinnsvis være på Helgeland, der kapitalen som er tilført stiftelsen er bygget opp.

Sparebankstiftelsen Helgeland er registrert i Foretaksregisteret med organisasjonsnummer 996 333 663, samt i Stiftelsesregisteret. Forretningsadressen er Ranheimgata 3, 8622 Mo i Rana.

Årsregnskap 2021

Finansielle plasseringer og inntekter

Sparebankstiftelsen har i tråd med sitt formål om å være en stabil og langsiktig eier i Sparebank1 Helgeland plassert en stor andel av sin kapital i egenkapitalbevis i banken. Det er følgelig knyttet finansiell risiko til plasseringene i egenkapitalbevis.

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og norske regnskapsstandarder. Alle tall er oppgitt i hele tusen dersom ikke annet er oppgitt og presentert i norske kroner. Nærmere beskrivelser av regnskapsprinsippene er gitt i noter til årsregnskapet. I årsregnskapet er forutsetningen om fortsatt drift lagt til grunn. Sparebankstiftelsen Helgeland har med virkning fra 1.1.2018 lagt NRS(F) God regnskapsskikk for ideelle organisasjoner til grunn for avleggelsen av regnskapet. Det vises til note 1. Med virkning fra årsoppgjøret for 2020 ble det av årsoverskuddet avsatt et spesifisert beløp til gavefond og tildelingene har fra 2021 funnet sted fra gavefondet.

Stiftelsen er ikke involvert i rettstvister. Styret kjenner ikke til forhold etter årsskiftet som har vesentlig betydning for årsregnskapet.

Resultat og disponering av overskudd

Regnskapet per 31.12.21 viser et overskudd på kr. 107,6 millioner.. Overskuddet er relatert til utbytte på kr. 25,7 millioner, renteinntekter på kr. 3,9 millioner, realisert avkastning på verdipapirer på kr. 3,9 millioner og en positiv verdiendring på urealiserte verdipapirer på kr. 93,6 millioner. Resultatet for 2020 var et overskudd på kr. 77,3 millioner.

Kursen på egenkapitalbevis i Sparebank1 Helgeland har økt i løpet av året med kr. 45, fra kr. 86 per 31.12.2020, til kr. 131 per 31.12.2021.

Sum kostnader utgjorde kr. 2,47 millioner i 2021, mot kr. 2,26 millioner i 2020.

Disponering av resultat

Styret innstiller overfor generalforsamlingen at kr. 25 millioner avsettes til gavefondet. Etter fradrag for årets netto overføring fra gavefondet på kr. 16,4 millioner forslås at de resterende kr.107,6 millioner overføres til annen egenkapital.

Balanse

SPAREBANK1 HELGELAND

Stiftelsen eier 7.588.922 egenkapitalbevis i Sparebank 1 Helgeland.

Av egenkapitalbevisene er 7.200.422 stk. balanseført som anleggsmidler. Resterende egenkapitalbevis (388.500 stk.) er vurdert som omløpsmidler og har en markedsverdi på kr. 50,9 millioner.

Den samlede eierandelen av egenkapitalbevis i Sparebank 1 Helgeland er 28,11 %.

Øvrige plasseringer

Utover plasseringer i egenkapitalbevis i Sparebank 1 Helgeland har stiftelsen en omløpsportefølje som er forvaltet i samråd med Grieg Investor. Per 31.12.21 var den bokførte verdien kr. 705,3 millioner. Videre hadde sparebankstiftelsen per 31.12.21 bankinnskudd på kr. 23 millioner.

Utsiktene fremover

Sparebank 1 Helgeland leverte et svakt resultat i 4. kvartal som i hovedsak er relatert til tap på utlån og engangskostnader.

Årsresultatet ble kr. 264 millioner mot tilsvarende kr. 390 millioner i 2020 og svekkelsen skyldes redusert gevinst på finansielle instrumenter. Som annonsert er utbytteneivået for 2021 svakt, men det er forventninger om bedring i resultat og utbytteneivå utover i 2022 og -23.

Pandemien har i snart 2 år preget utviklingen i verdensøkonomien. Den økonomiske gjeninnhenting har vært sterk med reduksjon i restriksjoner og økt mobilitet.

Ekspansiv penge- og finanspolitikk har bidratt til å dempe det økonomiske tilbakeslaget i de fleste land.

Med stigende aktivitetsnivå, høyere inflasjon og fallende arbeidsledighet er det ventet at både penge- og finanspolitikken strammes til.

I Norge har økonomien i løpet av 2021 vært gjennom rask innhenting med sterk vekst i aktivitetsnivå et og fallende arbeidsledighet.

Økt privat sparing i pandemiperioden vil antagelig gradvis føre til økt konsum i husholdningene.

Også i Norge vil trolig den ekspansive penge- og finanspolitikken strammes til – herunder med flere rentehevinger i tiden fremover.

Det rapporteres om sterk oppgang i bedriftenes kapasitetsutnyttelse, men mangel på arbeidskraft og forsinkelser i globale verdikjeder kan legge en demper på den videre veksten.

Stiftelsens styre har ikke funnet grunn til å endre den nåværende forvaltningsstrategien.. Stiftelsen vil imidlertid ha et årvåkent øye på utviklingen og investeringsstrategien i tiden fremover.

Stiftelsens eierrolle og kapitalforvaltning

Sparebankstiftelsen vil arbeide for å inneha posisjoner i Sparebank1 Helgelands styrende organer som står i forhold til stiftelsens grunnkapital og som er hensiktsmessig i forhold til stiftelsens øvrige målsettinger.

Stiftelsen har siden våren 2019 vært representert i bankens styre med Siw Moxness. Stiftelsen har også 3 representanter i bankens forstandskap, frem til våren 2022: Brynjar Forbergskog, Øyvinn Trønsdal og Toril Mevold. Fra våren 2022 er stiftelsen representert ved : Brynjar Forbergskog, Arnt Aage Andresen og Lillian Sørensen.

Stiftelsen har representasjon i bankens valgkomite hvor Øyvinn Trønsdal har vært leder frem til våren 2022 og Brynjar Forbergskog leder fra våren 2022..

Innenfor rammen av et langsiktig perspektiv for eierskapet er Sparebankstiftelsen opptatt av en høy verdiskaping over tid i form av utbytte og verdistigning på eierandelskapitalen i Sparebank1 Helgeland. Sparebankstiftelsen vil arbeide for en utbyttepolitikk som gir grunnlag for gode og stabile og inntekter for stiftelsen og de øvrige egenkapitalbeviserne, samtidig som utbyttepolitikken skal ta hensyn til bankens fremtidige kapitalbehov.

Kapitalforvaltningen i stiftelsen skal sikre ivaretagelse av Sparebankstiftelsens langsiktige eierskap i Sparebank 1 Helgeland, oppfyllelse av sparebankformål, sikre at stiftelsen har tilstrekkelige likvide midler til å delta i kapitalutvidelser i banken samt sikre tildeling av gaver i samsvar med stiftelsens formål

Eierstyring og selskapsledelse

Sparebankstiftelsen Helgelands prinsipper og policy for eierstyring og selskapsledelse skal sikre at stiftelsens virksomhetsstyring er i tråd med allmenne og anerkjente prinsipper for god selskapsledelse, samt lov og forskrift. God virksomhetsstyring omfatter de verdier, mål og overordnede prinsipper som stiftelsen styres og kontrolleres etter, for å sikre et godt samspill mellom interessenter, styringsorganer, ledelse og samfunnet for øvrig. Videre skal virksomhetsstyringen sikre forsvarlig formuesforvaltning og gi økt trygghet for at mål og strategier blir iverksatt og nådd.

Stiftelsens styrende organer består av generalforsamling, styre og valgkomité. Sammensetningen av generalforsamlingen avspeiler kundestrukturen i Sparebank1 Helgeland som oppretter av Sparebankstiftelsen Helgeland, andre interessegrupper og samfunnsmessige interesser knyttet til sparebankstiftelsens virksomhet. Generalforsamlingen består av 12 medlemmer og 6 varamedlemmer, hvorav 10 medlemmer er valgt blant Sparebank1 Helgelands innskytere og 2 er offentlig oppnevnt med hvert sitt personlige varamedlem. Blant generalforsamlingens medlemmer og varamedlemmer er 8 kvinner og 10 menn.

For å sikre en bedre geografisk spredning i sammensetningen i generalforsamlingen fremmes for generalforsamlingen i 2022 forslag til vedtektsendring om geografisk minimumsrepresentasjon.

Styret er bredt sammensatt ut fra hensynet til kundestruktur i Sparebank1 Helgeland, kompetanse og de grupper som har stemmerett på generalforsamlingen i stiftelsen. Totalt består styret av 5 medlemmer og 1 varamedlem, hvorav 2 kvinner og 4 menn. Styrets leder er Brynjar Forbergskog fra Brønnøysund. Det ble avholdt 6 styremøter i 2021, hvorav 2 pr. e-post. Det er ikke tegnet forsikring for styremedlemmenes og daglig leders mulige ansvar overfor foretaket.

Utdeling til allmennyttige formål

Stiftelsens gavepolitikk skal generelt bidra til utvikling på Helgeland i et mer langsiktig perspektiv. Det skal ses hen til gavepolitikken i bankens egne instrumenter for gavetildeling – Sparebank1 Helgeland gavestiftelse og Sparebank1 Helgeland

gavefond. Sparebankstiftelsens tildelinger skal normalt konsentreres om mer kapitalkrevende prosjekter.

I løpet av 2021 gav stiftelsen tilsagn om støtte til 14 ulike tiltak/prosjekter med en samlet økonomisk ramme på kr. 17.225 millioner. Av disse og tidligere tilsagte beløp ble kr. 14,8 millioner utbetalt i 2021.

Styret har i 2021 bevilget gaver til allmenntilgode formål for til sammen kr. 17.225 mill. :

1. NOK 1.000.000 til Herøy Kommune til statue av Petter Dass i skipsleia på Helgeland.
2. NOK 200.000 til Herøy Kommune som bidrag til finansieringen av kortfilm om Sandsundværulykka.
3. NOK 1.000.000 til Rana Jæger og Fiskerforening til oppgradering av klubbens hovedanlegg på Mangholmheia.
4. NOK 4.500.000 til Sandnessjøen IL som støtte til oppføring av idrettshall – «Blåhallen»
5. NOK 1.500.000 til Sømna IL til oppgradering av Sømna Stadion
6. NOK 1.000.000 til Hilstad IL til videreutvikling av Klokkaråsen Skianlegg
7. NOK 200.000 til Fageråsbakkene AS til parkmessig forskjønnelse av anlegget

8. NOK 200.000 til Initiativgruppen for statue av Tom Sandberg
9. NOK 1.825.000 til Helgeland Museum til opplevelses- og kunnskapsenter på Vevelstad
10. NOK 400.000,- til Olderskog I.L. til banelys
11. NOK 500.000,- til Fageråsbakkene til digitalprosjekt
12. NOK 2.000.000,- til GIL Eiendom AS (Gruben I.L.) som tilleggsbevilgning til allbrukshall.
13. NOK 2.000.000,- til Moment Rana AS til Museums- og vitensenterpark
14. NOK 900.000,- til Sømna Kulturskaperi til kjøp og oppgradering av hus til kulturarena.

Administrasjon og administrative forhold

Advokathuset Helgeland DA v/advokat Øyvinn Trønsdal er stiftelsens daglige leder. Deler av de administrative tjenestene er ivaretatt av Sparebank1 Helgeland etter utkontrakteringsavtaler. Stiftelsens regnskapsførsel er ivaretatt av Økonomene Helgeland (Økonomene AS).

Styret i Sparebankstiftelsen Helgeland
Mo i Rana, den 9. mars 2022

Brynjar Forbergskog
styreleder

Per Erik Pedersen

Arnt Åge Andreassen

Siw Moxness
Nestleder

Lisbeth Flågeng

Øyvinn Trønsdal
daglig leder

RESULTAT OG BALANSE

RESULTAT

(tall i hele tusen)	Note	31.12.21	31.12.20
Utbytte egenkapitalbevis		25 661	26 029
Sum utbytte Egenkapitalbevis		25 661	26 029
Gavetildelinger	7	16 225	6 510
Lønnskostnader		610	578
Andre driftskostnader		2 438	1 684
Sum kostnader		19 273	8 772
Rente-/finansinntekter		3 912	1 623
Verdiendring finansielle omløpsmidler	3	93 610	23 805
Realisert gevinst/tap ved salg av fin. omløpsmidler		3 894	34 629
Sum finansinntekter og finanskostnader		101 416	60 058
Resultat		107 804	77 315
Overføringer			
Overført til/fra annen egenkapital	6	124 029	57 315
Overført fra gavefond	7	-16 225	0
Avsatt til gavefond		25 000	20 000
Sum overføringer		107 804	77 315

RESULTAT OG BALANSE

BALANSE

(tall i hele tusen)	Note	31.12.21	31.12.20
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i egenkapitalbevis	2	320 966	320 966
Sum finansielle anleggsmidler		320 966	320 966
Omløpsmidler			
Markedsbaserte egenkapitalbevis, obligasjoner og aksjer	2,3,5	705 371	596 971
Andre fordringer		0	214
Sum omløpsmidler		705 371	597 185
Bankinnskudd, kontanter og lignende	4	22 985	21 946
Sum eiendeler		1 049 322	940 097
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Innskutt kapital			
Grunnkapital	6	280 000	280 000
Annen innskutt kapital	6	200 202	200 202
Sum innskutt egenkapital		480 202	480 202
Opptjent egenkapital			
Opptjent annen egenkapital	6	501 667	402 638
Gavefond	6	46 775	38 000
Sum opptjent egenkapital		548 442	440 638
Sum egenkapital		1 028 644	920 840
Kortsiktig gjeld			
Annen kortsiktig gjeld		94	112
Avsatt til allmennyttige formål	7	20 585	19 145
Sum kortsiktig gjeld		20 679	19 257
Sum gjeld		20 679	19 257
Sum egenkapital og gjeld		1 049 322	940 097

RESULTAT OG BALANSE

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

(tall i hele tusen)	31.12.21	31.12.20
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Resultat	107 804	77 315
Gevinst ved salg av verdipapirer	-3 894	-34 629
Bevilgning av midler	16 225	6 510
Ordinære avskrivninger	0	0
Utbetaling til allmennyttige formål	-14 785	-23 225
Verdiendring finansielle instrumenter	-93 610	-23 805
Endring i andre tidsavgrensingsposter	-241	-3
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	11 499	2 162
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Utbetaling ved kjøp av finansielle omløpsmidler	-116 325	-89 453
Innbetaling ved salg av finansielle omløpsmidler	105 865	101 440
Netto kontantstrøm fra investering	-10 460	11 987
Netto kontantstrøm for perioden	1 039	14 149
Likviditetsbeholdning ved periodens begynnelse 01.01.	21 946	7 797
=Likviditetsbeholdning ved periodens slutt	22 985	21 946

NOTE 1 - REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og norske regnskapsstandarder. Alle beløp er oppgitt i hele tusen dersom ikke noe annet er oppgitt.

Endring i regnskapsprinsipp

Sparebankstiftelsen Helgeland har med virkning fra 1.1.2018 lagt NRS (F) God regnskapsskikk for ideelle organisasjoner til grunn ved utarbeidelse av regnskapet. Denne standarden anses å gi bedre informasjon om virksomheten i stiftelsen. Fra 1.1.2018 blir gaveutdeling vedtatt av styret i Sparebankstiftelsen Helgeland kostnadsført på innvilgningstidspunktet. Midlene står som gjeldsforpliktelse i balansen inntil utbetaling finner sted. Med virkning fra årsoppgjøret for 2020 avsettes nå av årsoverskuddet et spesifisert beløp til gavefond, og tildelingene vil fra 2021 finne sted fra gavefondet.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler.

Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet ikke forventes å være forbigående.

Omløpsmidler er vurdert til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi, bortsett fra markedsbasert finansielle omløpsmidler, se nedenfor.

Markedsbaserte finansielle omløpsmidler

Aksjer, egenkapitalbevis og andre eiendeler som inngår i en handelsportefølje, vurderes til virkelig verdi på balansedagen. Mottatt utbytte og andre utdelinger fra selskapene vurderes som driftsinntekt.

Varige driftsmidler

Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives over forventet økonomisk levetid.

Finansielle anleggsmidler

Det er vedtektsfestet at stiftelsen skal ha eierandel i Helgeland Sparebank på minst 25 % av utstedte egenkapitalbevis. 26.66 % av stiftelsens egenkapitalbevis i Helgeland Sparebank, er ment til varig eie og klassifiseres som anleggsmidler. De resterende egenkapitalbevis er klassifisert som omløpsmidler.

Utdeling av gaver

Gavetildeling blir vedtatt av styret i Sparebankstiftelsen Helgeland og kostnadsført på innvilgningstidspunktet. Midlene står som gjeldsforpliktelse i balansen inntil utbetaling finner sted.

NOTE 2 - EGENKAPITALBEVIS I SPAREBANK 1 HELGELAND

	Eierandel %	Antall EK-bevis	Anskaffelses- kost	Markeds- verdi	Bokført verdi 31.12.2021
Helg - anleggsmidler	26,66 %	7 200 422	320 966	943 255	320 966
Helg - totalt	26,66 %	7 200 422	320 966	943 255	320 966

NOTE 3 - MARKEDSBASERTE AKSJER, EGENKAPITALBEVIS OG OBLIGASJONER

	Antall andeler	Kostpris	Kurs 31.12.21	Markedspris
Obligasjoner				
Payden Global Short Bond Fund	212 232	23 217 131	111,82	23 731 855
Payden Global Aggregate Bond Fund	339 534	34 184 306	101,05	34 308 120
Fo Sparebank 1 Helgeland	-	-	-	-
T. Rowe Price Global Aggregate Bond Fund	344 188	33 650 000	98,81	33 021 155
Alfred Berg Obligasjon	257 316	30 849 414	117,70	30 286 368
DNB obligasjon E	2 525	25 985 534	10 161,30	25 658 892
Dimensional Global Short Fixed Income	2 101 242	22 000 000	10,32	21 684 814
Sum obligasjoner		169 886 385		168 691 205
Aksjer				
Danske Invest Norske Aksjer Institusjon II	1 973,5	5 547 706	4 190,12	8 269 023
Genesis EM Investment Company - Class C	8 932,5	7 488 938	807,50	7 213 040
Nordea Norge Pluss	2 966,2	4 843 985	2 974,24	8 822 069
Norges Investor Proto AS	150 000,0	15 658 500	180,87	27 130 500
Nordea Stabile Aksjer Global Etisk	12 220,9	31 868 199	4 580,69	55 980 141
SGA Global Equity Growth Fund Class F	42 407,6	30 881 605	1 345,59	57 063 239
Ardevora Global Long Only SRIC - NOK	27 638 693,8	36 369 757	2,26	62 256 158
KLP Aksje Global Indeks II	17 955,4	43 930 109	3 762,47	67 556 852
Sum aksjer		176 588 799		294 291 022
Pengemarked				
Holberg likviditet	289 877,6	29 446 048	101,78	29 504 466
Sum pengemarked		29 446 048		29 504 466
Eiendom				
DEAS Norway Balanced Property Fund AS	39 148 235,0	38 036 002	1,36	53 406 022
Pareto Eiendomfelleskap Invest AS	1 117 796,0	7 532 622	11,01	12 306 934
Sum eiendom		45 568 624		65 712 956
Egenkapitalbevis				
Sparebank 1 Helgeland EK bevis	388 500,0	34 173 430	131,00	50 893 500
Sparebank 1 Midt Norge	216 009,0	11 478 492	149,00	32 185 341
Sparebanken Møre	28 000,0	4 998 952	444,00	12 432 000
Sparebank 1 Nord Norge	284 491,0	10 543 694	112,60	32 033 687
Sandnes Sparebank	60 000,0	2 650 399	99,80	5 928 000
Sparebank 1 Sørøst-Norge	85 000,0	2 485 822	65,40	5 559 000
Sparebank 1 Østfold Akershus	15 000,0	2 749 254	348,00	5 220 000
Sparebanken Sør	20 000,0	2 001 722	146,00	2 920 000
Sum egenkapitalbevis		71 081 765		147 171 528
SUM		492 571 621		705 371 176

NOTE 4 - BANKINNSKUDD

Sum innestående på bank utgjør kr. 23 millioner.

NOTE 5 – FONDSOBLIGASJON

Fondsobligasjon ISIN: No 001 0640873 Sparebank 1 Helgeland FRN kr. 18 millioner.
Renter fra fondsobligasjonen utgjør kr 870 050,- for 2021. Obligasjonen ble innløst i desember 2021.

NOTE 6 - ENDRING EGENKAPITAL

	Grunn- kapital	Annen innskutt kapital	Annen egenkapital	Avsatt gavefond	Sum egenkapital
Egenkapital 31.12.20	280 000	200 202	402 638	38 000	920 840
Resultat per 31.12.21			99 029	8 775	107 804
Egenkapital 31.12.21	280 000	200 202	501 667	46 775	1 028 644

NOTE 7 - GAVER

	31.12.21	31.12.20
Bevilgede gaver 01.01	19 145	35 860
Årets gave-utbetalinger	-14 785	-23 225
Årets bevilgede gaver	17 225	6 510
Inntektsføring tildelte midler pga stanset prosjekt	-1 000	0
Bevilgede ikke utbetalte gaver	20 585	19 145

NOTE 8 - SKATT

Skatteplikt

Sparebankstiftelsen Helgeland er som hovedregel fritatt for å svare for formues- og inntektsskatt jf sktl. § 2-32 første ledd. Samtidig har stiftelsen begrenset skatteplikt for økonomisk virksomhet etter sktl. § 2-32 annet ledd første punktum. Omfanget av den økonomiske aktiviteten som er skattepliktig og tilhørende skatt anses ikke vesentlig for regnskapet.